

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Artur Żymełka

Protokolant Agnieszka Jaskulska

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2015 r. w Rybniku

sprawy z powództwa J. T.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki J. T. kwotę 200.000 zł (dwieście tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

a) 150.000 zł (sto pięćdziesiąt tysięcy złotych) od dnia 1 sierpnia 2008 r.,

b) 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) od dnia 28 kwietnia 2015 r.;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 25.500 zł (dwadzieścia pięć tysięcy pięćset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 listopada 2013 r.;

3) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwoty:

a) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 14 listopada 2013 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,

b) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 14 listopada 2013 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,

c) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 14 listopada 2013 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,

d) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 14 listopada 2013 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,

e) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 14 listopada 2013 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,

f) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 14 listopada 2013 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,

g) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 listopada 2013 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,

- h) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 17 grudnia 2013 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- i) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 stycznia 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- j) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 lutego 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- k) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 marca 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- l) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 kwietnia 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- m) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 maja 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- n) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 17 czerwca 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- o) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 lipca 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- p) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 sierpnia 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- q) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 września 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- r) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 października 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- s) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 listopada 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- t) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 grudnia 2014 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- u) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 16 stycznia 2015 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- v) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 17 lutego 2015 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- w) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.400 zł od dnia 17 marca 2015 r. do dnia 19 marca 2015 r., a od kwoty 1.650 zł od dnia 20 marca 2015 r.,
- x) 1.650 zł (tysiąc sześćset pięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2015 r.;
- 4) zasądza od pozwanego na rzecz powódki rentę w wysokości po 2.250 zł (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt złotych), płatną do 15-ego dnia każdego kolejnego miesiąca, począwszy od maja 2015 r., z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności poszczególnych należności;

- 5) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5.745 zł (pięć tysięcy siedemset czterdzieści pięć złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od 30 listopada 2011 r.;
- 6) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 346 zł (trzysta czterdzieści sześć złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od 20 marca 2015 r.;
- 7) oddala powództwo w pozostałej części;
- 8) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 8.217 zł (osiem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- 9) nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 12.543,32 zł (dwanaście tysięcy pięćset czterdzieści trzy złote i trzydzieści dwa grosze) tytułem nieuiszczonej części należnych w sprawie kosztów sądowych.

Sygn. akt II C 300/13

UZASADNIENIE

Powódka J. T. w pozwie wniesionym w dniu 16 maja 2013 r. do Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. zgłosiła żądanie zasądzenia na jej rzecz od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 200.000 zł z tytułu dopłaty do zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 150.000 zł od dnia 19 czerwca 2008 r., a od kwoty 50.000 zł od dnia 17 listopada 2011 r., zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kwoty 25.500 zł z tytułu kosztów opieki za okres od dnia 1 grudnia 2011 r. do dnia 30 kwietnia 2013 r., wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa, zasądzenia od pozwanego na jej rzecz comiesięcznej renty w kwocie po 1.400 zł, płatnej do 15-tego dnia każdego miesiąca począwszy od maja 2013 r., wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności, zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kwoty 5.745 zł z tytułu zwrotu poniesionych kosztów zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, wraz z odsetkami od dnia 27 października 2011 r. oraz zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 14.400 zł oraz opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictw w kwocie 34 zł.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że w wyniku wypadku, który miał miejsce w dniu 30 grudnia 1998 r. doznała zmiążdżenia szóstego kręgu oraz przerwania rdzenia kręgowego, w następstwie czego doszło do paraplegii kończyn dolnych, a także do dysfunkcji pęcherza moczowego i zwieraczy odbytu. Doznała także silnej niewydolności płucnej. Od chwili wypadku powódka porusza się na wózku inwalidzkim. Powódka stwierdziła, że w następstwie wypadku doznała tak dużej krzywdy, zwiększyły się tak jej potrzeby oraz poniosła takie wydatki, które uzasadniają powyższe żądania zgłoszone w pozwie.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenia na jego rzecz od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany podał, że łącznie z tytułu zadośćuczynienia wypłacił powódce kwotę 200.000 zł, natomiast z tytułu odszkodowania 51.483,03 zł. Pozwany zarzucił, że wypłacone zadośćuczynienie jest kwotą odpowiednią do bólu, cierpienia i krzywdy powódki. W odniesieniu do żądania powódki pokrycia kosztów zakupu elektrycznego wózka inwalidzkiego pozwany podniósł zarzut przedawnienia. Pozwany stwierdził, że skoro zakupu wózka dokonano w 2008 r., a pozew w niniejszej sprawie wniesiony został w 2013 r., to w chwili wytoczenia powództwa upłynął już trzyletni okres wymagalności roszczenia odszkodowawczego z tytułu deliktu. Niezależnie od tego pozwany zarzucił, że dokonał już refundacji zakupu zwykłego wózka inwalidzkiego w 2008 r. i w ramach zwrotu kosztów leczenia wypłacił powódce z tego tytułu kwotę 3.889,70 zł. Pozwany podniósł nadto zarzut przyczynienia się powódki do powstania szkody wskazując, że z oświadczenia powódki złożonego w toku postępowania likwidacyjnego wynika, że w chwili wypadku nie była ona zabezpieczona pasami bezpieczeństwa. Pozwany stwierdził, że skala odniesionych obrażeń ciała mogła być znacznie ograniczona, gdyby powódka zastosowała środek bezpieczeństwa w postaci pasów

bezwładnościowych. Pozwany oświadczył, że przyczynienie się powódki do powstania szkody oraz zwiększenia jej rozmiarów wyniosło co najmniej 30 %.

W toku procesu powódka zmieniła soje żądanie i ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2015 r. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty 200.000 zł z tytułu dopłaty do zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 150.000 zł od dnia 19 czerwca 2008 r. oraz od kwoty 50.000 zł od dnia 17 listopada 2011 r., zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 25.500 zł z tytułu kosztów opieki za okres od dnia 1 grudnia 2011 r. do dnia 30 kwietnia 2013 r., wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa, zasądzenie od pozwanego na jej rzecz comiesięcznej renty w kwocie po 2.250 zł, płatnej do 15-tego dnia każdego miesiąca począwszy od maja 2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności, zasądzenie od strony pozwanej na jej rzecz kwoty 5.745 zł z tytułu zwrotu poniesionych kosztów zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 października 2011 r., zasądzenie od strony pozwanej na jej rzecz kwoty 346 zł z tytułu zwrotu poniesionych kosztów zakupu kół przednich do wózka inwalidzkiego, wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa oraz zasądzenie od strony pozwanej na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 14.400 zł oraz opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Pozwany podtrzymał swoje stanowisko domagając się oddalenia powództwa w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 grudnia 1998 r. w K. kierujący samochodem osobowym marki P. o nr. rej. (...) Ł. T., poprzez niedostosowanie prędkości jazdy do panujących warunków drogowych, nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa drogowego, co doprowadziło do wypadnięcia pojazdu w poślizg i utraty panowania nad prowadzonym pojazdem. Ł. T. stracił panowanie na łuku drogi, zjechał na lewy pas jezdni, a następnie pobocze i uderzył w drzewo.

W samochodzie tym, w którym powódka podróżowała jako pasażer na tylnym siedzeniu nie było zamontowanych pasów bezpieczeństwa.

Pojazd sprawcy zdarzenia, w dacie wypadku był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem OC w pozwanym (...) Spółce Akcyjnej w W..

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 29 czerwca 1999 r. wydany w sprawie o sygn. akt II K 021/99 k. 11-12, informacja na temat ubezpieczenia samochodu k. 262-263, faktura za zakup samochodu z dnia 14 maja 1992 r. k. 960, zaświadczenie Starostwa Powiatowego w R. z dnia 19 listopada 2013 r. k. 961, informacja na temat ubezpieczenia samochodu z dnia 15 listopada 2013 r. k. 962-963, pismo (...) S.A. w W. z dnia 30 stycznia 2015 r. k. 978, zdjęcia k. 1066-1068, zeznania świadka E. T. na rozprawie 14 listopada 2015 r. oraz przesłuchanie powódki w miejscu jej zamieszkania 18 marca 2015 r. k. 1087 – 1092)

Z miejsca wypadku powódka została przewieziona do Wojewódzkiego Szpitala (...) w P., gdzie przebywała od 30 grudnia 1998 r. do 5 lutego 1999 r. Zastosowano u niej leczenie w postaci repozycji i stabilizacji (...), dokonano nakłucia prawej jamy opłucnej, a następnie wykonano drenaż pojedynczy. Powódkę przekazano następnie na Oddział Intensywnej (...). Od 16 lutego 1999 r. do 29 marca 1999 r. przebywała na Oddziale Urazów i Schorzeń Kręgosłupa i Paraplegii Urazowej. Dalsze leczenie powódki miało miejsce w (...) Centrum (...) w T., gdzie powódka przebywała od 29 marca 1999 r. do 17 maja 1999 r. celem usprawnienia z powodu bezwładu spastycznego kończyn dolnych po złamaniu (...). Powódka poddawana była stałemu leczeniu zarówno farmakologicznemu, jak i usprawniającemu. W okresie rehabilitacji występowały u powódki nasilające się dolegliwości związane z zaburzeniami funkcji pęcherza moczowego i zwieracza odbytu. W dniu 18 czerwca 1999 r. ze szpitala w T. została przewieziona na Oddział Rehabilitacyjny Zespołu (...) w R., gdzie była poddawana dalszej rehabilitacji. Od 8 do 24 listopada 1999 r. przebywała w Szpitalu Miejskim w R. na Oddziale Chirurgicznym. W dniu 29 lutego 2000 r. ponownie trafiła do szpitala w P. celem usunięcia założonego wcześniej usztywnienia. Przebywała w placówce do 4 kwietnia 2000 r. Od 4 lipca do 7 sierpnia 2000 r. ponownie przebywała w (...) Centrum (...) w T.. Od chwili wypadku powódka porusza się na wózku inwalidzkim. W dniach od 29

do 30 listopada 2001 r. przebywała w Szpitalu (...) w R.. Od 17 września 2008 r. do 30 września 2008 r. przebywała na turnusie rehabilitacyjnym w P..

(dowód: karty informacyjna leczenia szpitalnego w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu (...) w P. wraz z dokumentacją medyczną k. 21-32, karta informacyjna (...) Centrum (...) w T. z dnia 17 maja 1999 r. k.17, karta informacyjna leczenia szpitalnego w Zespole (...) na Oddziale Rehabilitacyjnym w W. z dnia 18 czerwca 1999 r. k. 16, karta informacyjna leczenia szpitalnego ZOZ w R. z 30 lipca 1999 r. k. 20, karta informacyjna leczenia szpitalnego w Szpitalu Miejskim w R. z dnia 23 listopada 1999 r. k. 18, karta informacyjna (...) Centrum (...) w T. z dnia 7 sierpnia 2000 r. k.19, karty informacyjna leczenia szpitalnego w Szpitalu (...) z dnia 30 listopada 2001 r k. 38-39, zaświadczenie medyczne k. 40, wyniki badań k. 41-42, historia choroby – specjalista chorób płuc k. 43-47, historia choroby w Wojewódzkim Szpitalu (...) w R. k. 48-54, historia choroby w Przychodni Miejskiej (...) w R. k. 55-59, wyniki badań k. 60-61, 63-79, informacja z turnusu rehabilitacyjnego k. 81, historia choroby k. 82-96)

U powódki w związku z wypadkiem doszło do powstania trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 100 %. Powódka doznała urazu kręgosłupa piersiowego – złamania kręgu piersiowego (...) z uszkodzeniem rdzenia kręgowego. Uraz rdzenia kręgowego skutkował porażeniem kończyn dolnych i uszkodzeniem zwieraczy tj. bezwiednym oddawaniem moczu i stolca. W czasie urazu doszło również do krwiaka w opłucnej, silnej niewydolności płucnej i ogólnych potłuczeń. Obrażenia powódki wiązały się ze znacznymi bólami. Później dolegliwości bólowe były spowodowane spastyką kończyn dolnych oraz lokalnymi bólami kręgosłupa w miejscu urazu. Powódka zażywa I. i B.. Leczenie chirurgiczne zostało zakończone wiele lat temu, natomiast leczenie skutków urazu trwa stale. Powódka wymaga podawania doraźnie leków przeciwbólowych, leków zmniejszających napięcie mięśniowe w kończynach dolnych oraz leku przeciwcukrzycowego. Ma na stałe założony cewnik do pęcherza, a stolec jest ręcznie wydobywany z powodu braku czucia parcia. Powódka może być wysadzana na wózek inwalidzki, ale nie może przebywać w towarzystwie innych osób z powodu braku kontroli nad zwieraczami – mocz i stolec. Cały czas jest w pieluchomajtkach. Całkowicie uzależniona jest od pomocy osób trzecich, dotyczy to wszelkich czynności codziennych takich jak: mycie, kąpiel, wysadzanie na wózek inwalidzki, pielęgnacja, gotowanie i podawanie posiłków, robienie zakupów itp. Skutki wypadku będą odczuwane do końca życia. Rehabilitacja powódki jest stale wymagana w celu uniknięcia wystąpienia przykurczów w kończynach dolnych. Rehabilitacja będzie konieczna do końca życia. W związku z wypadkiem u powódki występuje zespół objawów psychopatologicznych w postaci zaburzeń nastroju, emocji i aktywności. Zaburzenia przejawiają się u niej głównie w sferze przeżywania. Nie występują zaburzenia myślenia, postrzegania oraz zachowania. Nie doszło do dezintegracji osobowości powódki, z uwagi na silne mechanizmy przystosowawcze i dużą odporność psychiczną, jednakże coraz częściej doświadcza ona poczucia obniżenia podstawowego nastroju, niemożności odczuwania radości, szczęścia, satysfakcji – popada w smutek, przygnębienie, płacliwość, pesymizm, poczucie niewydolności, utraty satysfakcji, poczucia beznadziejności. Miewa myśli samobójcze. Przyczyną objawów jest trudna sytuacja powódki związana z fizycznym urazem oraz związane z tym problemy, których nie potrafi rozwiązać. Zachowany jest krytycyzm powódki wobec objawów. Odczuwa, że z uwagi na swoją niepełnosprawność stała się drażliwa, łatwo się denerwuje, szybko się męczy. Ma wysoki poziom niepokoju, pobudliwość emocjonalną, stany lękowe, będące efektem tłumienia złości, gniewu. Cechuje ją poczucie niezadowolenia z siebie z powodu silnej zależności od otoczenia oraz konieczność przymusowego przystosowania się do wymagań otoczenia, poczucie niemożności realizowania pragnień, konieczność tłumienia aspiracji, ideałów. Powódka przestała bowiem pełnić jakiegokolwiek role społeczne i czuje się wyalienowana społecznie. Odczuwa silną potrzebę kontaktu z ludźmi, potrzebę zainteresowania, zrozumienia, empatii, rozmowy, oparcia. Potrzeby te są jednak silnie frustrowane, gdyż powódka z uwagi na niepełnosprawność nie wychodzi z domu. Powódka wymaga długoterminowej terapii indywidualnej o charakterze wspierającym, z częstotliwością sesji terapeutycznych raz w tygodniu w przeciwnym wypadku może dojść do pogłębienia się objawów oraz ich nasilenia. Celem terapii powinno być zwiększenie umiejętności tolerowania niepełnosprawności i faktycznych dolegliwości chorej, pogodzenia się z pewnymi ograniczeniami przy jednoczesnym znajdowaniu zastępczych satysfakcjonujących działań, aktywny współudział w leczeniu, ćwiczenia pokonywania coraz trudniejszych zadań, czyli kształtowanie czynnej postawy. Z uwagi na stan chorobowy powódki spotkania musiałyby się odbywać w jej miejscu zamieszkania.

Koszt jednej wizyty terapeutycznej kształtuje się w granicach 80-150 zł.

Powódka, która w chwili wypadku miała skończone 52 lata, jest mężatką, posiada dwoje dorosłych i samodzielnych synów. Przed wypadkiem nie miała problemów zdrowotnych, nie towarzyszyły jej żadne dolegliwości bólowe. Była osobą zdrową i aktywną. Gdy tylko była możliwość wyjeżdżała nad morze, gdzie bywała co roku. Chodziła także po górach. Była osobą towarzyską, miała wielu znajomych. Lubiła gotować i piec. Robiła przetwory i zapasy na zimę, uprawiała działkę. Do wypadku pracowała zawodowo w Wojewódzkiej (...) w O.. Wykonywała pracę terenową jako zootechnik oceny bydła (kontroler mleczości). Lubiła swoją pracę. Odnosiła sukcesy zawodowe, była chwalona i doceniana. Praktycznie przez 33 lata pracy nie korzystała ze zwolnień lekarskich. Od momentu wypadku życie powódki, jak również całej jej rodziny diametralnie się zmieniło. Przez okres ponad roku od wypadku przebywała w różnych placówkach medycznych. Po powrocie do swojego miejsca zamieszkania konieczne było przystawanie mieszkania do jej potrzeb, gdyż nie może chodzić i porusza się jedynie na wózku inwalidzkim. Powódka jest całkowicie niezdolna do pracy oraz samodzielnej egzystencji. Obecnie jest na emeryturze. Bez ciągłej opieki i pomocy rodziny nie jest w stanie wykonywać nawet najprostszych czynności. Opiekę nad powódką sprawuje jej młodszy syn, który z zawodu jest pielęgniarzem oraz mąż. Syn powódki wybrał taki zawód by móc być dla matki pomocnym. Możliwość korzystania ze wsparcia ze strony męża posiada ograniczenia, gdyż mąż powódki nie będący już osobą młodą, po operacji oczu, musi unikać podnoszenia ciężarów. Młodszy syn powódki nie mieszka z rodzicami, dojeżdża do powódki trzy/cztery razy w tygodniu. Robi jej masaże, ćwiczenia, kąpie ją oraz wykonuje inne zabiegi pielęgnacyjne. Starszy syn powódki mieszka i pracuje w S.. W Polsce przebywa przez okres trzech/czterech miesięcy w roku. Powódce doskwiera ciągle ból kręgosłupa, bóle mięśni nóg, pośladków, blizn pooperacyjnych, bóle stawów rąk. Dotkliwie odczuwa także bóle spastyczne. Skurcze mięśni powodują duży ból, któremu towarzyszy wykręcanie kończyn. Odczuwa bóle od piersi w dół. Jest to skurcz na całym odcinku ciała. Nic wówczas nie jest w stanie jej pomóc i musi czekać na rozluźnienie. Czasami takie skurcze trwają około 10 minut. Ma to miejsce średnio 3 razy w tygodniu. Bywa tak, że skurcz złapie ją, gdy sięga po szklankę i parę razy w związku z tym oparzyła się i ma blizny. Skurczom towarzyszą również drgawki. Powódka odczuwa również bóle głowy. W zależności od pogody zwiększa się intensywność odczuwania bólu. Na jej stan zdrowia wpływa zmiana ciśnienia, temperatury. Ma przerwany rdzeń kręgowy i dlatego nie może umiejscowić tego bólu. Ruchy spastyczne powodują, że wypada jej poduszka i może spaść z wózka, dlatego też ciągle ktoś musi przy niej być. Może zostać sama w domu jedynie na godzinę, maksymalnie dwie, co i tak wiąże się ze sporym ryzykiem. Zdarzyło się, że mąż wracając z zakupów zastał ją siedzącą na podłodze, gdyż w wyniku napadu spastycznego spadła z wózka. Powódka ma sprawne tylko ręce, jest sparaliżowana od piersi w dół, więc by utrzymać pozycję siedzącą musi się opierać np. na łokciach bądź różnych przedmiotach. Po domu porusza się tradycyjnym wózkiem inwalidzkim, a gdy opuszcza mieszkanie to używa wózka o napędzie elektrycznym. Wózek elektryczny jest zbyt duży, aby używać go w domu (jest szerszy niż futryny drzwi pomiędzy pokojami). Wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym powódka zakupiła 10 października 2008 r. za kwotę 13.500 zł, przy czym kwota 7.755 zł została zrefundowana przez PFRON. Powódka nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować. Nie tylko nie jest w stanie wyjść i zrobić zakupów, ale także z powodu skurczy boi się korzystać z kuchenki gazowej. Potrzebuje pomocy w codziennej toalecie. Przy umywalce jest w stanie umyć zęby, twarz i górną część klatki piersiowej, jednak wykonując te czynności musi podpierać się jedną ręką, ponieważ gdy podnosi obie ręce pada do przodu. Raz zdarzyło się, że wypadło jej mydło i próbując go podnieść nachyliła się zbyt mocno, straciła oparcie i padła do przodu łamiąc nogę. Dla powódki głównym źródłem silnego dyskomfortu psychicznego jest brak kontroli nad zwieraczami odbytu, co powoduje, że jest ona uzależniona od innych osób w zakresie dbałości o higienę i wypróżniania się. Powódka w ogóle nie jest w stanie sama wypróżnić się. To inna osoba musi ręcznie usuwać stolec z odbytu powódki. Budzi to w powódce uczucia zażenowania, wstydu, wstrętu, znacznego skrepowania. Powódka miewa zaparcia, konieczne wtedy jest wykonywanie masażu by ułatwić wydobycie stolca. Ma cewnik, który trzeba wymieniać raz w tygodniu, czasem częściej. Worek z moczem jest opróżniany w zależności od potrzeb, około 3 razy dziennie. Trzeba także powódkę umyć, nasmarować, zabezpieczyć żeby nie było odleżyn. Trzeba bardzo dbać o jej higienę, ponieważ wystarczy pozostawienie niedobrze wytartego fragmentu ciała, aby zaczęły się problemy z odparzeniami i odleżynami. Powódka nabawiła się także hemoroidów powodujących dodatkowe cierpienia. W związku z tym, że od wypadku, czyli od prawie siedemnastu lat korzysta z cewnika ma też problemy z nerkami i układem moczowym. Choruje również na cukrzycę drugiego stopnia, przyjmuje leki. Powódka

ma poczucie, że jest dla bliskich silnym obciążeniem. Ma problemy ze snem. Budzi się w nocy z powodu bólu. Stara się codziennie poruszać po mieszkaniu na wózku. Potrzebuje pomocy żeby się na wózku. Jak chce opuścić mieszkanie to jest uzależniona od wielu osób. Jest to trudne przedsięwzięcie logistyczne. Mieszkanie powódki jest na trzecim piętrze. Co prawda w bloku jest winda, ale na paterze nie ma podjazdu dla wózków. Wózek muszą znieść dwie osoby. Rodzina powódki nie dysponuje samochodem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych. Powódka została wyłączona z pełnienia wszystkich ról społecznych, w tym rodzinnych, jakie pełniła przed wypadkiem. Początkowo znajomi ją odwiedzali, z czasem jednakże zerwali znajomość i powódce pozostała tylko jedna przyjaciółka z czasów szkolnych. Zaczęła wycofywać się również z uroczystości rodzinnych, ponieważ nie panuje nad czynnościami fizjologicznymi (nosi pielucho majtki), a poza miejscem zamieszkania z reguły nie ma warunków by zadbać o jej higienę. Z tych samych przyczyn zaprzestała udziału w nabożeństwach religijnych, w których przed wypadkiem jako osoba wierząca uczestniczyła.

Powódka wymaga ciągłej opieki.

Stawka za oferowaną opiekę kształtuje się w granicach 10 zł za godzinę.

Powódka na zakup worków do zbiórki moczu, cewniki, pieluchomajtki, kompleksowe badanie moczu i krwi, S. na odleżyny, krem na hemoroidy – P. G., środek znieczulający przy zakładaniu cewnika – L., środek dezynfekujący – O. I., F., zalecany przez lekarza syrop z żurawiny pomagający na zapalenie dróg moczowych oraz na rękawice do wydobywania kału, strzykawki do cewnika i inne niezbędne środki utrzymania higieny przeznacza miesięcznie co najmniej 250 zł.

W związku z uszkodzeniem kół w wózku inwalidzkim powódki koniecznym był zakup nowych, za które powódka poniosła wydatek w wysokości 346 zł.

(dowód: opinia sąдово-lekarska biegłego sądowego z zakresu neurochirurgii i neurotraumatologii dr n. med J. M. z dnia 28 marca 2014 r. k. 993 – 997, opinia sądowo-psychologiczna biegłej sądowej z zakresu psychologii K. Z. z dnia 1 grudnia 2014 r. k. 1030-1034, faktura za wózek o napędzie elektrycznym k. 97, faktury, rachunki k. 960, 1051-1062, oferty i cenniki k. 98-100, 1063- 1065, zeznania świadków E. T., Ł. T. i D. T. na rozprawie w dniu 14 listopada 2015 r. oraz przesłuchanie powódki w miejscu jej zamieszkania w dniu 18 marca 2015 r. k. 1087 – 1092)

Powódki zgłosił pozwanemu w piśmie z dnia 30 kwietnia 2008 r. roszczenia odszkodowawcze w wysokości 350.000 zł. Zgłoszenie to skutkowało uznaniem przez pozwanego swojej odpowiedzialności co do zasady oraz przyznaniem na rzecz powódki kwoty 200.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę, 3.889,70 zł z tytułu zwrotu kosztów leczenia, 24.513,40 zł z tytułu poniesionych kosztów opieki oraz 10.000 zł kosztów przygotowania mieszkania na potrzeby osoby niepełnosprawnej.

(dowód: korespondencja pomiędzy stronami k. 101-116 oraz dokumenty zgromadzone w aktach szkodowych k.161-422,474-607,660-949)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Z uwagi na to, że źródłem dochodzonych przez powódkę roszczeń był czyn niedozwolony, zobowiązany do ich zaspokojenia był sprawca wypadku lub odpowiadający za niego ubezpieczyciel. Podstawą prawną odpowiedzialności sprawcy wypadku wobec powódki był art. 436 k.c. w zw. z art. 444 k.c., art. 445 § 1 k.c. Z kolei podstawą prawną odpowiedzialności ubezpieczyciela sprawcy wypadku był art. 34 i 35 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t.) w zw. z art. 822 k.c. i w zw. z art. 444 k.c., art. 445 § 1 k.c. Zgodnie z art.34 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego

pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. W myśl art. 35 w/w ustawy ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Stosownie do art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia w wyżej wskazanym zakresie bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Odpowiedzialność pozwanego za sprawcę wypadku była okolicznością bezsporną.

Pozwany zarzucał natomiast, że wszystkie roszczenia powódki wynikające z tego wypadku zostały już przez niego zaspokojone.

Stosownie do art. 445§1 k.c. w zw. z art. 444§1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przepis art. 445 k.c. nie daje wyraźnych wskazówek, jak należy określić wysokość zadośćuczynienia w konkretnych wypadkach. Zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną i ma na celu przede wszystkim wynagrodzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) ujmowanej jako cierpienie fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości fizyczne, a także cierpienie psychiczne i inne ujemne niematerialne następstwa wypadku rzutujące na dotychczasowe życie pokrzywdzonego. Jego celem jest złagodzenie doznanych cierpień fizycznych i psychicznych, a także cierpień mogących pojawić się w przyszłości. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że zadośćuczynienie winno mieć charakter całościowy i stanowić rekompensatę pieniężną za doznaną krzywdę. Przepis mówi bowiem o „odpowiedniej sumie” tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, w konsekwencji czego nie może mieć ono charakteru symbolicznego. Przy ustalaniu odpowiedniego zadośćuczynienia należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy. Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach wielokrotnie podkreślał, że ze względu na kompensacyjny charakter zadośćuczynienia jego wysokość musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, zwłaszcza jeżeli dotyczy zdrowia ludzkiego będącego dobrem o szczególnym charakterze. Przy ustalaniu odpowiedniego zadośćuczynienia należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy. Zadośćuczynienie nie może być uznane za nadmierne, nawet gdyby przy uwzględnieniu przeciętnego poziomu życia i zamożności społeczeństwa mogłoby być tak postrzegane, jeżeli jest ono adekwatne do stopnia odniesionych obrażeń i związanych z nimi następstw dla zdrowia i egzystencji poszkodowanego (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005/2/40; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2005 r., sygn. akt III CK 392/04, LEX nr 177203; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2007 r., sygn. akt V CSK 245/07, LEX nr 369691; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 stycznia 2014 r., I ACa 717/13, LEX nr 1454635).

Przenosząc te ogólne rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że nie można podzielić zarzutu strony pozwanej, że wypłacona dotychczas kwota 200.000 zł stanowiła „odpowiednie” zadośćuczynienie w rozumieniu wyżej przytoczonego art. 445 § 1 k.c. Krzywda jakiej doznała powódka jest bowiem wyjątkowo duża. Powódka z dnia na dzień z osoby pełnosprawnej, aktywnej, realizującej się zawodowo i towarzysko, korzystającej w pełni z życia, będącej podporą i wsparciem dla rodziny, stała się osobą całkowicie niezdolną do samodzielnej egzystencji, opuszczoną poza jedną koleżanką przez licznych znajomych, wymagającą pomocy nawet w najprostszych czynnościach życia codziennego. Biorąc pod uwagę wszystkie wyżej przedstawione okoliczności sprawy, w tym również długość procesu leczenia powódki, także szpitalnego, rodzaj i rozmiar doznanych przez nią obrażeń, wysokość uszczerbku na zdrowiu powódki, także dodatkowe obrażenia ciała powódki (wyżej wskazywane złamanie nogi, czy oparzenia), jako konsekwencje niepełnosprawności powódki, która to niepełnosprawność wynika wyłącznie z obrażeń ciała doznanych w wypadku, za którego skutki odpowiedzialność ponosi pozwany, intensywność i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych powódki, utrzymujących się pomimo upływu kilkunastu lat od dnia wypadku, stwierdzić należało, że żądanej przez powódkę z tytułu odpowiedniego zadośćuczynienia dalszej kwoty 200.000 zł, ponad już wypłacone zadośćuczynienie, nie można było uznać za wygórowaną. W ocenie Sądu fakt, że powódka przy 100% niezdolności fizycznej zachowała pełną świadomość jedynie potęguje również jej cierpienia psychiczne. Ma ona bowiem pełną

świadomość beznadziejności swojej sytuacji, z uwagi na brak perspektyw na jakiegokolwiek polepszenie stanu jej zdrowie, jej wyalienowania i poczucia obciążenia jakie – jak sama twierdzi - stanowi dla rodziny. Zwrócić należy uwagę na fakt, że stopień uzależnienia powódki od innych osób jest ogromny i całkowity, skoro nie jest ona nawet w stanie samodzielnie załatwiać swoich potrzeb fizjologicznych, co nie tylko powoduje konieczność stałego zakładania jej cewnika, ale nawet ręcznego wydobywania przez inną osobę z powódki stolca z uwagi na brak czucia u niej parcia. Fakt, że powódka pomimo upływu kilkunastu lat od wypadku nie pogodziła się ze swoją sytuacją, cały czas cierpiąc z tego powodu także psychicznie, potwierdza m.in. ta okoliczność, że jak stwierdziła biegła psycholog powódka bezwzględnie wymaga obecnie długoterminowej psychologicznej terapii indywidualnej.

Sąd za nieudowodniony uznał zgłoszony przez pozwanego zarzut przyczynienia się przez powódkę do zakresu obrażeń jej ciała na skutek niezapięcia pasów bezpieczeństwa. W świetle dowodów zebranych w sprawie uznać bowiem należało, że pozwany wbrew powinności wynikającej z art. 6 k.c. - zgodnie z którym ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne - nie udowodnił, że w samochodzie, którego pasażerką była powódka, były zamontowane na tylnym siedzeniu pasy bezpieczeństwa. Z pisma (...) S.A. w W. z dnia 30 stycznia 2015 r. (k. 978) wynika, że nie jest obecnie możliwe ustalenie czy w samochodzie stron były zamontowane pasy bezpieczeństwa na tylnej kanapie. Mąż powódki i powódka kategorycznie i konsekwentnie od początku twierdzili, że w samochodzie tym nie było na tylnej kanapie pasów bezpieczeństwa, a zarzutu pozwanego nie potwierdziły również złożone do akt sprawy zdjęcia uszkodzonego samochodu.

Odsetki od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 150.000 zł Sąd zasądził - na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 14 ust.2 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń w sprawach skomplikowanych wypłaca odszkodowanie w terminie nie dłuższym niż 90 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie – od dnia 1 sierpnia 2008 r., jako dnia następnego po upływie w/w terminu 90 dni od dnia doręczenia pozwanemu przedsądowego wezwania do zapłaty zadośćuczynienia.

W ocenie Sądu mając na uwadze, że było to pierwsze zgłoszenie roszczeń powódki po przeszło 9-ciu latach od wypadku, ubezpieczyciel na wszechstronne wyjaśnienia sprawy, w tym okoliczności wypadku, swoich podejrzeń czy samochód, którym podróżowała powódka nie posiadał z tytułu pasów bezpieczeństwa, których niezapięcie w takiej sytuacji mogłoby uzasadniać zarzut przyczynienia się powódki do rozmiaru doznanych obrażeń, jak również wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności dla oceny roszczeń powódki, które zaszyły na przestrzeni tych lat, miał prawo przeznaczyć w/w 90 dni.

Co do później zgłaszanych przez powódkę roszczeń, wobec możliwości wyjaśnienia podstaw i zakresu swojej odpowiedzialności przez pozwanego w w/w terminie, stosować należało już wynikający z art.14 ust. 1 w/w ustawy termin 30-stu dni.

Wyżej wskazany termin 90-ciu dni powinien był doprowadzić pozwanego do uznania, że rodzaj i zakres doznanych przez powódkę obrażeń ciała już na datę zgłoszenia tego żądania uzasadniał wypłatę zadośćuczynienia w łącznej zgłoszonej kwocie 350.000 zł, a nie wypłaconej jedynie kwocie 200.000 zł. Utrwalonym jest już w orzecznictwie stanowisko, że orzeczenie sądu zasądzające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego. Jako zobowiązanie bezterminowe przekształca się w zobowiązanie terminowe w wyniku wezwania wierzyciela (pokrzywdzonego) skierowane wobec dłużnika do spełnienia świadczenia. W konsekwencji tego niespełnienie w terminie żadanego z tytułu zadośćuczynienia świadczenia może uzasadniać zasądzenie odsetek na podstawie wyżej powołanych przepisów za okres wcześniejszy niż dzień orzekania (por. np.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007r., I CSK 433/06, LEX nr 274209). Podkreślić należy, że nie ma jednego właściwego sposobu określania daty, od której należy zasądzać odsetki od przyznanej kwoty zadośćuczynienia i do każdej sprawy należy podchodzić indywidualnie, uwzględniając konkretne okoliczności danej sprawy. Okoliczności niniejszej sprawy uzasadniały tymczasem zasądzenie zadośćuczynienia od w/w kwoty od w/w daty, natomiast w zakresie zgłoszonego w niniejszej sprawie żądania zadośćuczynienia w wyższej niż w przedsądowym wezwaniu kwocie (dodatkowe 50.000 zł, co dało łącznie dochodzoną kwotę zadośćuczynienia w wysokości 200.000zł) odsetki od kwoty 50.000 zł zasądzić

należało od dnia wyrokowania, ponieważ Sąd dokonując oceny zasadności zadośćuczynienia i zasądzając również tą dodatkowo żadaną kwotę zadośćuczynienia uznał to żądanie za zasadne przy uwzględnieniu okoliczności istniejących na dzień zamknięcia rozprawy, w tym co do stanu zdrowia powódki na ten dzień.

Zgodnie z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty (§1). Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (§2).

Podkreślić należy, że utrwalonym w orzecznictwie jest stanowisko, że przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na podstawie art.444§2 k.c. - w tym wynikających m.in. właśnie z koniecznością zapewnienia środków opatrunkowych, maści, pomocy innych osób - nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi wydatki z tym związane. Do przyznania renty z tego tytułu wystarcza samo istnienie zwiększonych potrzeb, jako następstwa czynu niedozwolonego (por. np.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2012 r., V CSK 57/11, LEX nr 1147804; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 listopada 2013 r., I ACa 528/13, LEX nr 1394237 oraz z dnia 30 kwietnia 2013 r., I ACa 30/13, LEX nr 1321978). Również renta z tytułu konieczności zapewnienia opieki należy się bez względu na to, czy poszkodowany rzeczywiście ponosi wydatki na ten cel, ponieważ wystarczy ustalenie tych potrzeb, jako następstwa czynu niedozwolonego. Co więcej, renta przysługuje także w sytuacji, w której opiekę mogli sprawować a nawet sprawowali nieodpłatnie członkowie rodziny (np.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2012 r., V CSK 57/11, LEX nr 1147804; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 września 2012 r. I ACa 292/12, LEX nr 1237835).

Nie może budzić wątpliwości, że jeżeli chodzi o przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb to ustalana kwota zwiększonych potrzeb jest kwotą szacunkową. Z przeprowadzonych w sprawie dowodów wynika, że koszt związany ze zwiększeniem się potrzeb powódki w następstwie w/w wypadku w zakresie środków higienicznych, maści, lekarstw i zaleconego przez lekarza soku żurawinowego, kształtuje się w wysokości co najmniej 250 zł. Wszystkie wskazane przez stronę powodową wydatki z tym związane pozostają w adekwatnym – w rozumieniu art. 361 k.c. - związku przyczynowym z wypadkiem, za który odpowiedzialność ponosi pozwany.

Jak wynika z opinii biegłej psycholog powódka wymaga długoterminowej terapii indywidualnej o charakterze wspierającym, z częstotliwością sesji terapeutycznych raz w tygodniu. Terapia ta jest bezwzględnie konieczna, ponieważ – jak wskazała biegła sądowa – w przeciwnym wypadku może dojść do pogłębienia się objawów oraz ich nasilenia. Koszt jednej wizyty kształtuje się w granicach od 80-150 zł, a biorąc pod uwagę, że terapia ma odbywać się w miejscu zamieszkania powódki, przyjąć należało, zgodnie z przedstawionym przez stronę powodową cennikiem (k.1065), korespondującym z twierdzeniami biegłej sądowej, że koszt jednej wizyty w przypadku powódki kształtował się będzie w wysokości 150 zł.

Łącznie miesięczny koszt z tytułu terapii kształtuje się zatem w wysokości 600 zł.

Nie może budzić żadnych wątpliwości, że powódka wymaga stałej opieki na co dzień i to praktycznie we wszystkich sferach życia, ponieważ nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować. Jak wyżej wskazano renta z tytułu konieczności zapewnienia opieki należy się bez względu na to, czy poszkodowany rzeczywiście ponosił i ponosi wydatki na ten cel, i przysługuje także w sytuacji, w której opiekę mogli i mogą sprawować nieodpłatnie członkowie rodziny. W tej sytuacji jedynie na marginesie wskazać można, że trudno wymagać od męża powódki, będącego już niemłodą osobą, czy też zamieszkującego odrębnie syna, mającego własne życie i rodzinę, aby przez całą dobę zajmowali się powódką. Dlatego też, mając na uwadze, że powódka ze względu na stan zdrowia w zasadzie wymaga ciągłej opieki, w pełni uzasadnionym było żądanie poniesienia przez pozwanego, jako ubezpieczyciela sprawcy wypadku, kosztów zapewnienia powódce opieki w wymiarze 5 godzin dziennie, co przez 28 dni daje 140 godzin, a przy zastosowaniu stawki godzinowej w wysokości 10 zł (której z pewnością nie można uznać za wygórowaną, potwierdzonej przedłożonymi ofertami oraz przesłuchaniem powódki, w związku z tym, że w przeszłości czasowo korzystała z takiej pomocy) dało miesięcznie kwotę 1.400 zł z tytułu zwiększonych potrzeb powódki w zakresie opieki.

Łącznie zatem miesięczny koszt zwiększonych potrzeb powódki w następstwie w/w wypadku wyniósł 2.250 zł (250 + 600 + 1.400 zł).

Sumę tą Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki, na podstawie art. 444 § 2 k.c., na przyszłość - począwszy od maja 2015 r. jako miesiąca następującego po miesiącu, w którym został wydany wyrok, określając termin płatności zgodnie z żądaniem powódki do 15-ego dnia każdego kolejnego miesiąca za dany miesiąc (pkt 4 wyroku).

W zakresie renty od maja 2013 r. do dnia wydania wyroku Sąd na podstawie art. 444 § 2 k.c. zasądził comiesięcznie po 1.650 zł (pkt 3 wyroku) z tytułu zwiększonych potrzeb na środki higieniczne, maści, lekarstwa i zalecony przez lekarza soku żurawinowego (250 zł) oraz koszty opieki (1.400 zł). W przeciwieństwie do ponoszonych kosztów zakupu w/w rzeczy oraz wykonywanej przez bliskich opieki, która była sprawowana – co z wyżej wskazanych przyczyn uzasadniało zasądzenie kwoty 1.650 zł za okres wsteczny – nie było podstaw do zasądzania za ten okres kosztów terapii psychologicznej, ponieważ taka terapia nie była wykonywana. Reasumując stwierdzić należy, że o ile stwierdzona przez biegłą potrzeba poddania się przez powódkę terapii uzasadniała uwzględnienie wydatku z tego tytułu, jako zwiększonej potrzeby na przyszłość, to nie było podstawy do uwzględniania wydatku z tego tytułu wstecz, skoro powódka nie poddawała się takiej terapii i nie ponosiła związanych z tym kosztów.

Powódka w pozwie pierwotnie zgłosiła żądania zasądzenia comiesięcznej renty w kwocie po 1.400 zł poczynając od maja 2013 r.

W piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2015 r. rozszerzającym powództwo powódka zgłosiła żądanie zasądzenia od maja 2013 r. renty w wyższej w/w wysokości 2.250 zł.

Z wyżej wskazanych przyczyn za okres od maja 2013 r. do miesiąca wydania wyroku (kwiecień 2015 r.) Sąd uznał za uzasadnione żądanie zasądzenia renty w wysokości po 1.650 zł. Powódka miała prawo rozszerzyć żądanie renty, jednakże zgłoszenie jej w wyższej wysokości dopiero w piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2015 r. musiało mieć przełożenie na datę wymagalności, a w konsekwencji dzień, od którego powódce należą się jej odsetki od zasądzonych kwot.

Sąd za okres od maja 2013 r. do kwietnia 2015 r. zasądził więc comiesięczną rentę w wysokości po 1.650 zł (pkt 3 wyroku podpunkty od a do x). Z uwagi na to, że powódka pierwotnie domagał się od maja 2013 r. renty w wysokości po 1.400 zł Sąd zasądził odsetki od tej kwoty za miesiące od maja 2013 r. do października 2013 r. (pkt 3 podpunkty a – f) od dnia 14 listopada 2013 r. Podstawą zasądzenia odsetek od tej daty - na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z wyżej przytoczonym art. 14 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych - był fakt, że powódka po raz pierwszy żądanie to zgłosiła w pozwie, a w tej sytuacji rozpoczęcie biegu terminu na spełnienie tego świadczenia należało liczyć od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu zawierającego to żądania, co nastąpiło w dniu 14 października 2013 r. (k.140). Wyżej wskazany termin 30-stu dni upływał zatem w dniu 13 listopada 2013 r., a ponieważ pozwany nie spełnił tego żądania to odsetki należało zasądzić od dnia 14 listopada 2013 r.

Odsetki od wyżej wskazanych kwot po 1.400 zł Sąd zasądził (pkt 3 podpunkty a-w) do dnia 19 marca 2015 r., ponieważ od dnia 20 marca 2015 r. Sąd zasądził odsetki od rozszerzonej kwoty renty 1.650 zł, do której uwzględnił rozszerzone żądanie. Powódka rozszerzyła bowiem żądanie renty w w/w piśmie z dnia 7 stycznia 2015 r., które zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 17 lutego 2015 r. (k.1077), a wynikający z wyżej przytoczonego art. 14 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, termin 30-stu dni na ocenę zasadności nowo zgłoszonego żądania upływał w dniu 19 marca 2015 r., zaś niespełnienie również tego rozszerzonego żądania uzasadniało na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. zasądzenie odsetek od rozszerzonego żądania renty od wyżej wskazanego dnia 20 marca 2015 r.. Od listopada 2013 r. odsetki od renty za poszczególne następne miesiące od pierwotnie zgłoszonej kwoty po 1.400 zł miesięcznie (pkt 3 podpunkty g-w) Sąd zasądził od 16-ego dnia miesiąca, jako dnia następnego po dniu zgłoszonego żądania zapłaty do 15-ego każdego miesiąca, poza miesiącami, w których 15. dzień przypadał na dzień ustawowo wolny od pracy,

ponieważ w tych miesiącach (pkt 3 podpunkty h, n, v, w), stosownie do art. 115 k.c. termin płatności upływał dnia następnego, a odsetki za opóźnienie należne stały się od kolejnego, 17-ego dnia miesiąca. Rentę od całej kwoty 1.650 zł za miesiąc kwiecień 2015 r. (pkt 3 podpunkt x) Sąd zasądził już od 16 kwietnia 2015 r., ponieważ był to pierwszy miesiąc, kiedy renta w pełnej wysokości 1.650 zł stała się wymagalna od tego samego dnia.

Sąd uwzględnił żądanie zapłaty kwoty 25.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 listopada 2013 r. (pkt 2 wyroku), jako – uzasadniony z wyżej wskazanych przyczyn - koszt zwiększonych potrzeb w wymiarze 5-ciu godzin dziennie przez 30 dni, przy zastosowaniu stawki 10 zł za zgłoszony przez powódkę okres od 1 grudnia 2011 r. do 30 kwietnia 2013 r. (5 x 30 x 10 zł x 17 miesięcy).

Skoro powódka również to żądanie zgłosiła dopiero w pozwie to rozpoczęcie biegu terminu na spełnienie świadczenia należało liczyć – zgodnie z wyżej przytoczonym art. 14 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych - od dnia doręczenia odpisu pozwu zawierającego to żądania, co nastąpiło 14 października 2013 r. Termin 30-stu dni upływał zatem w dniu 13 listopada 2013 r., a ponieważ pozwany nie spełnił żądania odsetki od w/w kwoty 25.500 zł - na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. - należało zasądzić od 14 listopada 2013 r.

Sąd na podstawie art. 444 § 1 k.c. uwzględnił żądanie zwrotu kosztów w wysokości 5.745 zł poniesionych na zakup wózka elektrycznego (punkt 5 wyroku). W pierwszej kolejności wskazać należy, że był to pozostający w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem celowy zakup i fakt sfinansowania przez pozwanego zakupu zwykłego wózka nie uchylał obowiązku odszkodowawczego pozwanego w tym zakresie. Wskazać bowiem należy, że wózek elektryczny służy powódce do poruszania się na zewnątrz. Biorąc pod uwagę, że mąż powódki nie jest już osobą młodą, że sama ma problem ze zdrowiem, trudno wymagać, aby w czasie spacerów, stanowiących jedyny moment kiedy powódka opuszcza mieszkanie, pchał on powódkę na zwykłym wózku, który służy jej do poruszania się po domu. Ponadto wskazać należy, że możliwość samodzielnego poruszania się przez powódkę na wózku elektrycznym w czasie spacerów stanowi jedyny moment, w którym powódka może przynajmniej w minimalnym stopniu poczuć się samodzielną i nie uzależnioną w pełni od innych osób.

Za niezasadny należało uznać zarzut przedawnienia, ponieważ roszczenia powódki wynikają z przestępstwa, a w tej sytuacji termin przedawnienia zgodnie z art. 442¹ § 2 k.c. wynosi 20 lat. Zgodnie z poprzednio obowiązującym art. 442 § 2 k.c. termin ten wynosił 10 lat, ale na mocy art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. (Dz.U.2007.80.538) z dniem 10 sierpnia 2007 r. uległ on wydłużeniu do wyżej wskazanych 20-stu lat i w rozpoznawanej sprawie przedawnienie nie nastąpiło.

Niezależnie od tego wskazać także można, że w związku z wezwaniem do zapłaty za ten wózek poniesionej przez powódkę części ceny doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia stosownie do art. 819 § 4 k.c..

Odsetki od kwoty 5.745 zł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 14 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych Sąd zasądził od dnia 30 listopada 2011 r., jako dnia następnego po upływie 30-stu dni od dnia przedsądowego doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty tej kwoty (we wniosku zgłoszono żądanie zwrotu kosztów zakupu wózka inwalidzkiego i dołączono do niego jako załącznik fakturę na jego zakup k.114 i 116).

Biorąc pod uwagę, że zwykły wózek konieczny jest powódce do poruszania się po domu (nie ma ona bowiem możliwości innego przemieszczania się po mieszkaniu) na podstawie art. art. 444 § 1 k.c. Sąd zasądził do pozwanego na rzecz powódki poniesioną przez nią kwotę 346 zł (punkt 6 wyroku) na zakupu kół przednich do wózka inwalidzkiego, w związku ze zużyciem starych kół, wraz z ustawowymi odsetkami – na podstawie wyżej powołanych przepisów - od dnia 20 marca 2015 r., jako dnia następnego po upływie 30-stu dni od dnia doręczenia pozwanemu pisma z dnia 7 stycznia 2015 r. zawierającego to nowe żądanie. Nie może budzić wątpliwości w świetle zebranych dowodów, że ten poniesiony przez powódkę wydatek był konieczny, celowy i pozostający w adekwatnym związku przyczynowym z wypadkiem, za skutki którego odpowiedzialność ponosi pozwany.

W pozostałej części Sąd oddalił powództwo jako niezasadne.

Z uwagi na to, że powódka uległa jedynie co do nieznaczej części swojego żądania (co do części odsetek i co do kwoty po 600 zł z żądanej w wysokości po 2.250 zł renty za okres od maja 2013 r. do kwietnia 2015 r., co stanowi znikomą część w porównaniu z wyżej wskazanymi zasądzonymi na jej rzecz kwotami) przyjąć należało, że w sprawie zachodzą podstawy do obciążenia pozwanego całością kosztów procesu (art.100 zd. 2 k.p.c.).

Dlatego też Sąd na podstawie tego przepisu oraz § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461) zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 8.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7.200 zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, kwotę 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa – zgodnie ze zmienionym w tym zakresie żądaniem (k.1046) - oraz kwotę 1.000 zł tytułem zwrotu uiszczonej przez powódkę części opłaty sądowej od pozwu. W sprawie nie zachodziły okoliczności uzasadniające zasądzenie wynagrodzenia w kwocie wyższej od minimalnej (7.200 zł), ponieważ postępowanie w sprawie nie wymagało ze stron pełnomocników szczególnego nakładu pracy. Jednocześnie Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t.) w zw. z art.100 zd. 2 k.p.c. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. kwotę 12.543,32 zł tytułem należnych w sprawie nieuiszczonych kosztów sądowych, na które złożyły się wydatki w wysokości 598,32 zł na wynagrodzenie biegłych sądowych, którzy wydali opinie w niniejszej sprawie i 15 zł przyznana świadczenie Ł. T. tytułem zwrotu kosztów podróży do Sądu, a nadto należna opłata sądowa w wysokości 11.930 zł od zgłoszonego przez powódkę żądania, w tym również w zakresie rozszerzonego żądania zgodnie z art.130³ § 2 k.p.c. (opłata sądowa od ostatecznego żądania wyniosła 12.930 zł – z której powódka zapłaciła część w wysokości 1.000 zł - jako 5% z kwoty wartości przedmiotu sporu w wysokości 258.591 zł jako sumy kwot: 200.000 zł + 25.500 + 27.000 – jako iloczyn żądanej renty w wysokości 2.250 zł x 12 miesięcy zgodnie z art. 22 k.p.c. – oraz 5.745 zł + 346).

ZARZĄDZENIE

- 1) odnotować;
- 2) odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć
 - pełn. powódki,
 - pełn. pozwanego;
- 3) akta przedłożyć z wpływem lub za miesiąc.

R., 18 czerwca 2015 r.